

Toelichting bij aanvraag

Betreft	Vergunning Eigen dienst
Ons kenmerk	WSL095
Datum	12-06-2024
Behandeld door	
Verificatie	
Validatie	

Project: Anti-verdrogingsmaatregelen door het automatiseren en indien nodig aanpassen/vervangen van stuwen

Aanleiding en doel:

Het Waterschap Limburg is voornemens om werkzaamheden te verrichten op een aantal bestaande stuwlocaties in Noord- en Midden-Limburg, met als doel om de weerbaarheid van de "Natura 2000"-gebieden in Limburg te vergroten, door beter en sneller de waterstanden in de beek- en waterlopen rond deze gebieden te kunnen sturen en bedienen. De voorgenomen werkzaamheden betreffen het automatiseren en indien nodig aanpassen of vervangen van 71 bestaande handbediende stuwen in leggerwatergangen. Deze stuwen zijn uit een inventarisatie naar voor gekomen als cruciaal om middels besturing op afstand te komen tot het beheersen van droogte effecten in- en rond diverse (natuur)gebieden. Het betreft daarbij een veelheid aan stuwen die zowel geografische als technisch gezien een grote diversiteit vertonen. De locaties van de stuwen zelf worden niet gewijzigd. Een overzicht van de locaties is als bijlage B1 bijgevoegd bij de aanvraag.

Doel van de werkzaamheden is het automatiseren en op orde brengen van de asset zodat er een functionerend kunstwerk aanwezig is en de bedrijfszekerheid gegarandeerd is. Deze werkzaamheden vallen onder bestendig beheer en onderhoud.

Korte beschrijving voorgenomen werken/wijziging:

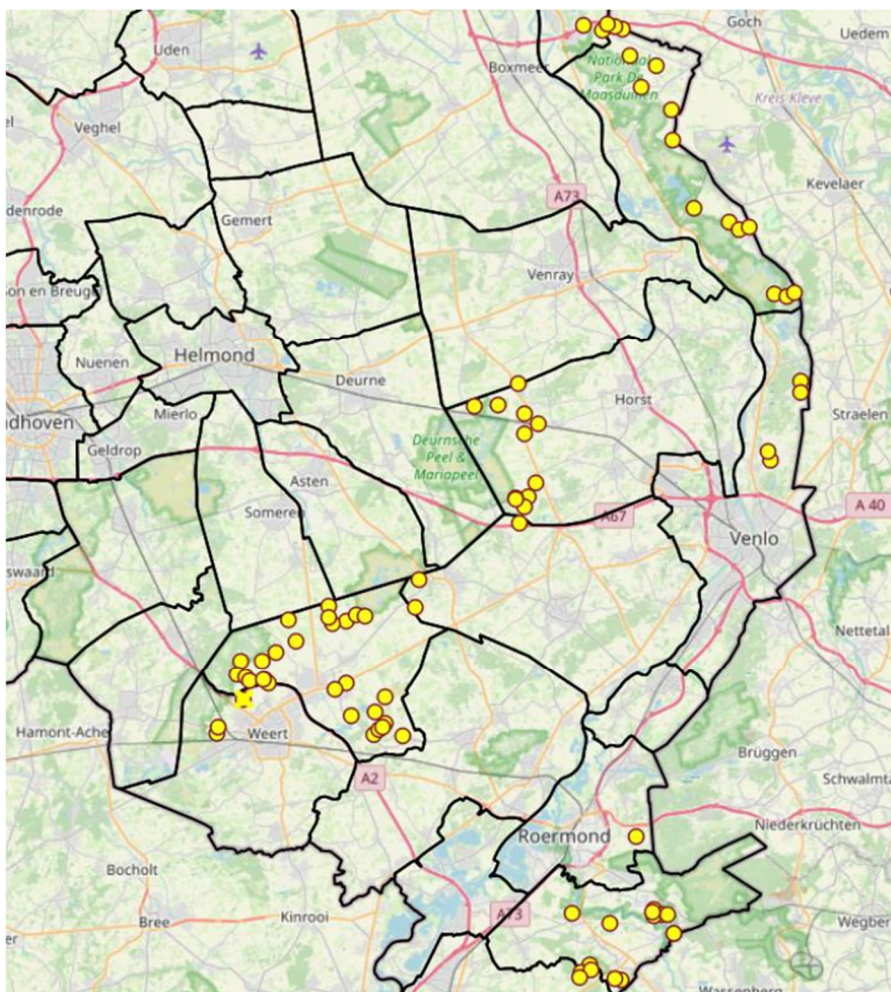
De exacte aard van de werkzaamheden verschilt per locatie/stuw (zie B2 ten behoeve van de stuwnummers):

- Op 7 locaties wordt de stuw enkel geautomatiseerd, middels het plaatsen van een motor;
- Op 29 locaties wordt de bestaande stuw(bak) vervangen door een stuwgoot (deze prefab betonnen stuwgoot wordt geplaatst op de beekbodem);
- Op 25 locaties wordt de stuw geautomatiseerd, de huidige damwandconstructie wordt gehandhaafd en de taludverdediging wordt (pleksgewijs) hersteld;
- Op 10 locaties wordt een nieuwe stuwwand aangebracht en worden meer uitgebreide werkzaamheden uitgevoerd t.b.v. de automatisering (het damwandscherm is in slechte staat en wordt vervangen door een betonnen stuwwand, bodem-/taludverdediging wordt nieuw aangebracht);

Alle bovenstaande te automatiseren stuwlocaties worden uitgerust met Solar stuwbesturing.

De voorgenomen werkzaamheden hebben betrekking op de bestaande stuwlocaties in de gebieden:

- Groote peel;
- Mariapeel;
- Maasduinen;
- Meinweg en Roerdal;
- Sarsven en De Banen;
- Weerter-en Budelerbergen en Ringselven.

Figuur 1: Globaal overzicht stuwlocaties

Een overzicht van de locaties is als bijlage B1 (overzichtstekeningen) bijgevoegd bij de aanvraag. Daarnaast is in bijlage B3 de ontwerptekeningen van de stuwen bijgevoegd.

Onderzoeken:

In het kader van de voorgenomen maatregelen zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

- Ecologie: Gelet op bovengenoemde werkzaamheden heeft het waterschap de plannen getoetst aan de relevante natuurwet- en regelgeving. Het verkennend flora- en faunaonderzoek vormt hiervan het resultaat en is bijgevoegd als bijlage B4.
- Archeologie: Omdat er een bestaande stuw wordt vervangen heeft er al eerder grondroering plaatsgevonden. Er is daarom geen reden om aan te nemen dat de werkzaamheden verstoring effect hebben op eventuele archeologische sporen en vondsten. De adviesmemo archeologie is bijgevoegd als bijlage B5.

Waterhuishouding:

Het betreft primair het automatiseren van bestaande handbediende stuwen. De stuwlocatie blijft hetzelfde en wordt fysiek niet gewijzigd. De huidige stuwpeilen blijven hetzelfde. Door middel van het automatiseren kan de waterhuishouding efficiënter en sneller worden beïnvloed/gestuurd in zowel een droge als natte periode. We vergroten de flexibiliteit van de bestaande assets/stuwlocaties. Het automatiseren en het plaatsen van meetpunten (incl. watergangen met de functie wateraanvoer) zijn intern afgestemd.

Afstemming vakspecialisten WL:

Alle 71 stuwlocaties zijn per regio met de 'vakspecialisten Inspecteren' besproken en in het veld bekeken met de buitendienst (mechanisch specialisten). Daarnaast heeft afstemming plaatsgevonden met het aanspreekpunt 'vakspecialist Technisch onderhoud' (elektrotechnisch), 'vakspecialist Advisering Arealbeheer' (klanteisen bibliotheek) en 'vakspecialist informatievoorziening' (meetnetbeheer/IDM).

Toetsing Waterschapsverordening Waterschap Limburg

Voor de voorgenomen werkzaamheden aan de in totaal 71 stuwen heeft op 7 mei 2024 vooroverleg plaats gevonden met de heer (Vakspecialist vergunningen, Waterschap Limburg). Hierbij is het volgende afgesproken:

1. Voor het plaatsen van alleen een motor, is geen vergunning eigen dienst nodig. De bestaande stuw blijft bestaan en wordt 'fysiek' niet verandert.
2. Voor het vervangen van bestaande stuwen (RVS-stuwbak) door nieuwe stuwgoten geldt dat de werkzaamheden uitgebreider zijn. Hiervoor is een vergunning vereist voor het tijdelijk afdammen van de watergang, daar waar dit van toepassing is. Dit is geregeld in § 2.1.18 van de waterschapsverordening (artikel 2.83). Naast hiervoor genoemde werkzaamheden kan het eventueel nodig zijn om tijdelijk grondwater af te pompen, zodat in den droge gewerkt kan worden. Conform paragraaf 4.1.2 of 4.1.3 is hierbij tevens sprake van een vergunningplicht.
3. Voor het vervangen van de looprichels(bordes), plaatsen van leuningen, automatiseren van de stuw en plaatsen van (kleine)zonnecollectoren is geen melding of vergunning vereist. Immers verandert de stuw fysiek niet en er worden geen werkzaamheden in de watergang uitgevoerd.
4. Voor de overige 10 locaties waarvan de damwand dient te worden vervangen geldt weer hetzelfde zoals is aangegeven bij punt 2.
5. Tot slot, ten aanzien van de 'grote' zonnecollectoren (Solar kolom) die geplaatst worden waar een zwaardere bediening van de stuw vereist is, zijn in samenspraak met de buitendienst de locaties zodanig gekozen dat deze het onderhoud aan de watergang niet onnodig belemmeren.
6. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is op grond van § 2.2.11 van de waterschapsverordening een melding vereist (artikel 2.133; voorheen melding Blbi). Afsproken is dat er in een bijlage bij de melding een beschrijving komt hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd (werken in den droge, waardoor geen vertroebeling van het oppervlaktewater zal ontstaan). Aangezien op alle 29 locaties op dezelfde wijze in den droge wordt gewerkt, kan met één melding voor alle locaties worden volstaan.

Conclusie: Conform de bovenstaande informatie wordt geconcludeerd dat voor $71-7=64$ stuwen een vergunning Eigen Dienst conform paragraaf 2.1.18 en 4.1.2 of 4.1.3 nodig is. Het betreffen 64 stuwen omdat 7 stuwen alleen maar geautomatiseerd worden middels het plaatsen van een motor/zonnepaneel en de stuw 'fysiek' dus niet verandert. (zie tabel in bijlage B2 t.b.v. stuwnummers) Daarnaast is conform paragraaf 2.2.11 een melding nodig voor 64 stuwlocaties.

Omgevingsdialoog/samenwerking

Het project is een samenwerking met de provincie Limburg. In de voorbereidingsfase zijn de droogtemaatregelen projecten van WL op hoofdlijn besproken met de gemeenten en terreinbeherende organisaties.

Om het werk te kunnen uitvoeren wordt gebruik gemaakt van de onderhoudspaden van het waterschap. In veel gevallen is het ook noodzakelijk om tijdelijke werkruimte te realiseren op grond van derden. In de realisatiefase wordt met betreffende grondeigenaar het tijdelijk gebruik van benodigde gronden afgestemd. Voorafgaand aan start uitvoering worden tevens de aanliggende perceeleigenaren van de stuwlocatie bezocht door de aannemer en omgevingsmanager.

Toelichting uitvoering

Beschrijving wijze van uitvoering:

Om de werkzaamheden in den droge uit te kunnen voeren wordt (mogelijk) de watergang, voor zover deze niet droog staat, tijdelijk afgedamd. Dit geldt in principe voor 64 stuwlocaties.

- 29 stuwgoten, beperkte impact, korte uitvoeringsduur circa 3-5 werkdagen;
- 25 specials, beperkte impact, uitvoeringsduur circa 5-10 werkdagen;
- 10 stuwwallen, werkzaamheden uitgebreider, uitvoeringsduur circa 10-15 werkdagen.

Afgaande op het beeld in de voorbije jaren, kan het zelfs zijn dat met het nagenoeg droogvallen van diverse watergangen, er geen water meer in de sloten staat. Omdat in dit project 29 stuwgoten worden aangelegd in nagenoeg droogvallende watergangen en de realisatie reeds is ingepland in de zomerperiode augustus - september 2024, is de verwachting dat de aannemer een tijdelijke afdamming niet nodig heeft.

Uitgangspunten:

- Ter plaatse zal de watergang, voor zover deze niet droog staat, tijdelijk 'droog' worden gezet om in den droge te kunnen werken (zie toelichting bovenstaand). Werken zoveel mogelijk in den droge, waardoor geen vertroebeling van het oppervlaktewater zal ontstaan;
- Bij wateraanvoer dient de wateraanvoer gebord te zijn. Dit wordt gerealiseerd door het tijdelijk overpompen van oppervlaktewater;
- Voor de werkzaamheden in principe geen afvoer van grond/baggerspecie. Bij graafwerkzaamheden in de watergang, bijvoorbeeld ten behoeve van herstellen bodem-/taludverdediging, wordt plaatselijk een kleine hoeveelheid waterbodem/slib bij de huidige stuwlocatie herschikt, verplaatst.
- Stuwgoot (29 st.): De bestaande RVS-(stuw)bak (drempelbreedte 75 cm) wordt verwijderd en vervangen door een stuwgoot. De prefab betonnen stuwgoot wordt geplaatst op de beekbodem;
- Stuwwand (10 st.): Op 10 stuwlocaties worden meer uitgebreide werkzaamheden uitgevoerd t.b.v. de automatisering. De bestaande damwandconstructie is in slechte staat (lekkage) en wordt vervangen door een nieuwe betonnen stuwwand. In de nieuwe stuwwand wordt een nieuwe stuwklep gemonteerd of huidige stuwklep gereviseerd. Daarnaast wordt nieuwe bodem-/taludverdediging van beton aangebracht;
- Stuw Special (25 st.): Handhaven bestaande damwandconstructie (niet vervangen). In bestaande damwand wordt een nieuwe stuwklep gemonteerd of huidige stuwklep gereviseerd. Plaatselijk wordt de aanwezige taludverdediging hersteld en wordt eventueel een bordes/leuning aangebracht of gerenoveerd. Indien naast het automatiseren van de stuw, alleen werkzaamheden aan bordes/leuning nodig is, dan is geen tijdelijke afdamming nodig.

De uitvoering van de werkzaamheden zal circa tien maanden in beslag nemen. De beoogde start van de werkzaamheden is vanaf medio augustus 2024 en de uitvoeringsperiode loopt door tot juli 2025.

Bijlagen

B1-Overzichtstekeningen

B2-20240610-Overzicht automatisering stuwen

B3-23.168_01_UON-GE-01-Ont-tek-Stuwgoten

B4-20240501_WSL095_RAP_NAT_1.0

B5-WSL - Droogtemaatregelen stuwen_Memo Kragten-ArchAeO v2 250524